

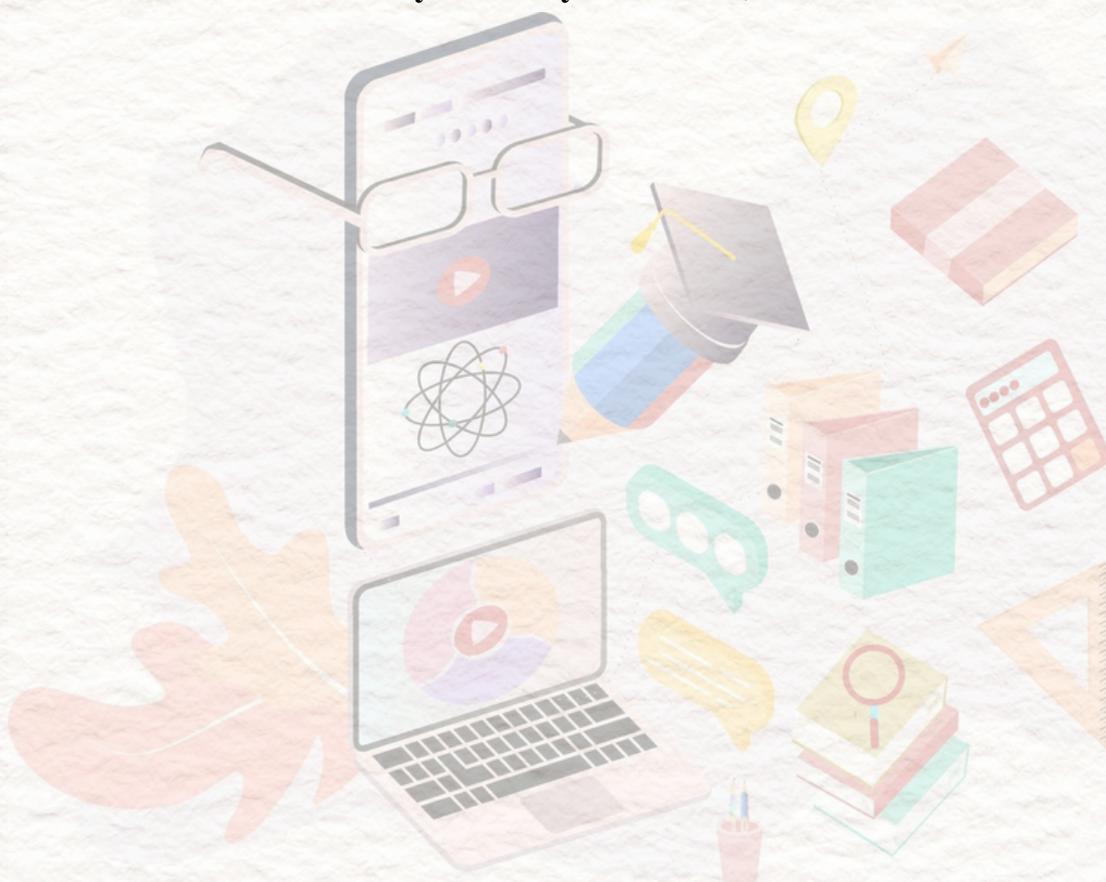
TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Matematika va ta'limda axborot texnologiyalari kafedrası

**“TA’LIM TIZIMIDA ZAMONAVIY AXBOROT
TEXNOLOGIYALARI RESURSLARIDAN
FOYDALANISH ISTIQBOLLARI”**

**mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari to'plami**

2023-yil 30-may Toshkent, O'zbekiston

Toshkent – 2023

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**“TA'LIM TIZIMIDA ZAMONAVIY AXBOROT
TEKNOLOGIYALARI RESURSLARIDAN
FOYDALANISH ISTIQBOLLARI”**

respublika miqyosidagi ilmiy-amaliy konferensiya

(2023-yil 30-may, Toshkent, O'zbekiston)

**ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОВРЕМЕННЫХ
ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ
РЕСУРСОВ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ**

республиканская научно-практическая конференция

(30 мая 2023 года, Ташкент, Узбекистан)

**PROSPECTS FOR THE USE OF MODERN
INFORMATION TECHNOLOGY RESOURCES
IN THE EDUCATION SYSTEM**

republican scientific-practical conference

(May 30, 2023, Tashkent, Uzbekistan)

and intelligent, but at the same time, if there is no control and support from them, a number of problems and deficiencies will occur in the formation of the student. possible Long-term research shows that teachers and parents play an important role in the development of a child's mental potential. Teachers sometimes reprimand parents in front of the child, always to no avail, and parents, in turn, accuse teachers of incompetence in front of students; teachers themselves do not always see a way out of the existing conflict situation. The main tasks of the Pedagogical Council are focused on the following situations:

- systematization of theoretical knowledge on the subject.
- psychological-pedagogical diagnosis of poor students.
- to determine the main reasons and measures to prevent academic failure of schoolchildren.
- to determine methods, forms and methods of solving the problem of academic failure that occurs at different stages of educational activity.

In the next stages, the teacher is obliged to report to the head of the class or directly to the student's parents about the decrease in the student's activity.

- the teacher should not lower the student's grade for his bad behavior in class, using other methods of influencing the student (persuasion, interview with a psychologist and social pedagogue)

- the science teacher is obliged to give a quarter before the end of the term, and a week before the end of the term, he determines the student's learning and his grades. I start working with students individually at the beginning of the school year. And I only give lessons after the lesson when the student has missed a lot or does not understand the material. If the student did not fulfill the task conscientiously, I demand to do it again, sometimes I leave it after the lessons. In other cases, I work with each lagging student individually.

I practice keeping a notebook for extra work. Depending on the nature of the mistakes, I put a card with a task written on it in the student's notebook. In order not to overload students with work, you should not give several cards at the same time. Students willingly work on their mistakes with the help of cards - assignments. Each independent work on the correction of errors is checked by the teacher and must be evaluated in the journal along with the grades for the control sheets.

List of used literature:

1. I.A. Karimov. "Uzbekistan's own perspective and development path", Tashkent, "Uzbekiston" publishing house, 1994.
2. T. Madumarov, M. Kamoldinov, "Fundamentals of innovative pedagogical technology and its application in the educational process", Tashkent, "Talqin" publishing house, 2012.
3. A.SH.Daliyev, B.J.Boltayev, "Using a computer at school", Tashkent, "Teacher" publishing house, 1995.
4. Hasanboyev J. Torakulov H. Pedagogy. Tashkent - 2020
5. Mirziyoyev. Sh. We will resolutely continue our path of national development and raise it to a new level. T.: "Uzbekistan" 2017, p. 31.
7. Methodology of educational work. R. A. Mavlonova, N. Kh. 8 .Rahmonkulova, B. A. Normurodova, K. O. Matnazarova. 2014, p. 145.

KOMPYUTER ANIMATSIYASI IJODIY QOBILIYATLARNI RIVOJLANTIRISH VOSITASI

Nasirova Shaira Narmuradovna – Navoiy davlat pedagogika instituti, Informatika kafedrasi professori
Yo'ldosheva Nilufar Yusofovna – magistrant

Respublikamizda, yosh avlodning o'z faoliyatini rejalashtirishi, qo'yilgan masalani yechishga zarur bo'lgan axborot topa olishi, o'rganilayotgan ob'ekt yoki jarayonni informatsion

modelini qura olishi va yangi texnologiyalardan unumli foydalana olishi kabi malakalarga ega bo'lishi uchun zarur sharoitlar yaratib berilmoqda.

Multimedia va kompyuter grafikasi rivojlanib, keng tarqalgan bo'lib, animatsiyalar o'quv materiallariga tobora ko'proq kiritilmoqda. Animatsiya vaqt o'tishi bilan o'zgarishlarni ko'rsatishi mumkinligi sababli, ular tabiiy va vaqt o'tishi bilan o'zgarishlarni etkazish uchun samarali hisoblanadi.

Bugungi kunda badiiy asarni yaratish va uning hayoti uchun javobgarlik muallif va foydalanuvchi o'rtasida taqsimlangan: ikkinchisining ishtirok etish darajasi qanchalik katta bo'lsa, asar shuncha semantik xilma-xillikka ega bo'ladi. Shuning uchun men ma'lum bir badiiy tarkib faqat tizimda paydo bo'ladi degan keng tarqalgan nuqtai nazarga rioya qilaman, shu jumladan foydalanuvchi yoki undan ham yaxshiroq - foydalanuvchilar, ya'ni odatdagi ma'noda badiiy asar muallifi bo'lmagan, ammo bu asarning tomoshabinlari va hammualliflari bo'lgan odamlar. Ushbu xususiyat badiiy makonning interaktivligi deb ataladi va bugungi kunda uning markaziy va eng istiqbolli xususiyati hisoblanadi.

Bugungi kunda mahalliy va g'arbiy kompyuter rassomlari, kompyuter tsikli fanlari mutaxassislari va o'qituvchilari quyidagi haqiqatdan xavotirga tushmoqdalar: kompyuterni an'anaviy o'qitish vositalariga muqobil muhit va san'at va madaniyatni tasvirlash va rekonstruksiya qilishga imkon beruvchi vosita deb hisoblash o'rniga. An'anaviy o'qitish vositalari va usullarining g'oyalari va imkoniyatlarini takrorlash uchun yangi usul, bu ta'lim jarayonida qat'iy qo'llanilmoqda. Ma'lumki, kompyuter - badiiy, ilmiy va texnik ijodkorlikning asosini tashkil etuvchi qonuniyatlarni modellashtirish va namoyish etishning ajoyib vositasi, yangi badiiy asarlar va hattoki yangi san'at turlarini yaratish vositasi, shuningdek, o'quv jarayonini shaxsiylashtirish hisoblanadi/

Media ta'limi doirasida kompyuter texnologiyalaridan foydalanganda o'qituvchining o'rni ham o'zgaradi - o'quv jarayonidagi deyarli barcha axborot oqimlarini boshqaruvchi dominant axborot manbasidan kompyuter ma'lumotlari oqimining tahlilchisi va maslahatchiga (rahbar) talabalar tadqiqot guruhi). Tanqidiy tahlil qilish, tizimlashtirish, vazifalarni belgilash, ijodiy va izlanuvchanlik xarakteridagi vazifalar ustunlik qila boshlaydi. An'anaviy ta'lim texnologiyalarini moslashtirish va yangilarini yaratish, har bir talabaning ongi va qobiliyatining o'ziga xos xususiyatiga qarab o'rganishni individualizatsiya qilish alohida ahamiyatga ega.

Kompyuter animatsiyasini o'qitishda, animatsion film ustida ishlashning guruhliy va ijodiy xususiyatlarini hisobga olgan holda, talabalarning muloqot qobiliyatlari va ijtimoiy hayotini rivojlantirish, ularning psixologik muammolarini hal qilish imkoniyatlaridan foydalanish kerak, chunki guruh sharoitining afzalligi boshqa odamlardan fikr-mulohaza va qo'llab-quvvatlash olish imkoniyati. Guruhda odam o'zini qabul qilingan va qabul qilingan, ishonchli va ishonchli deb biladi, yordam va yordam oladi. Qo'llab-quvvatlaydigan va boshqariladigan muhitda inson yangi ko'nikmalarni o'rganishi, teng sheriklar o'rtasidagi munosabatlarning turli uslublari bilan tajriba o'tkazishi mumkin. Shunday qilib, guruhlarda to'plangan tajriba begonalashuvga qarshi kurashadi, shaxslararo o'zaro munosabatlarda yuzaga keladigan muammolarni hal qilishga yordam beradi.

Bolalar umumiy vazifani birgalikda shakllantirishlari va guruhdagi o'zlarining rollarini tanlab olishlari uchun kompyuter yordamida yoki kompyuterda o'qiyotgan holda guruh ishi maksimal darajada tarbiyaviy samara beradi. Bundan tashqari, sinfda kompyuterlardan foydalanishning o'zi interaktiv ta'lim olish imkoniyatlarini oshiradi. Bu, ayniqsa, talabalar guruh ichida faol aloqada bo'lganda to'g'ri keladi. O'zaro o'qitishni rag'batlantirish orqali kompyuterlar motivatsiyani sezilarli darajada oshiradi, o'quvchilar bir-birlaridan yordam so'rashni o'rganadilar, bu ularning ta'lim natijalarini yaxshilaydi.

Bir qator eksperimental pedagogik tadqiqotlar guruhli kompyuterlashtirilgan ta'limning turli xil modellarining afzalliklarini ko'rsatdi, ularning ba'zilari "Kompyuter animatsiyasi media ta'limi vositasi sifatida" ta'lim texnologiyasini yaratish uchun alohida didaktik ahamiyatga ega.

O'quv modeli an'anaviy ravishda eng yaxshi natijalarni beradi va "raqobatdosh" model odatda "avtonom" dan yaxshiroqdir. "Kooperativ" modeli kompyuter animatsiyasi vositalarini o'rgatishda va o'quvchilarga animatsion filmni yaratishda foydalidir. Animatsiyaning ahamiyati

uning har qanday faoliyat turiga ochiqligida, shaxsiy hayotiy tajribani o'zlashtirish va amalga oshirish qobiliyatidir. Multfilm ustida ishlayotgan bola o'zini ijodkorlik markazida topadi, unda barcha turdagi "ob'ektlar", munosabatlar faol ishlaydi, rivojlanish va ta'lim vazifalari hal qilinadi.

XXI asr – texnologiyalar va informatsiyalar zamonida yashayapmiz. Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanib videodarslar tayyorlash imkoniyatlari mavjud. Bunday darslarda turli animatsiyalardan foydalanilsa, darslar yanada qiziqarli bo'ladi. Uyida kompyuter yoki noutbuk bo'lmagan o'qituvchilar ham bemalol mobil telefonlar orqali turli dastur hamda ilovalar yordamida bunday darslarni tayyorlay oladilar.

Kompyuter grafikasi va animatsiyani yaratish dasturlari o'qituvchiga o'quv jarayonini imkon qadar ko'proq tasavvur qilish, uni talabalar uchun eng qiziqarli qilish imkonini beradi.

Adabiyotlar:

1. Maxmudova M.A., Nasirova Sh.N. The importance of electronic education resources in the effectiveness of the lesson Electronic journal of actual problems of modern science, education and training December 2019-V ISSN 2181-9750, Урганч, № 5, 2019.–С.1-8.

2. Umarova Z.A. Effectiveness of organizing students' self-education with the facilities of media resources in educational media environment // Revista geintec-gestao inovacao e tecnologias. 2021. Volume 11 (2), P. 756-764

3. Mexmonov R.Yu., Ж.Н.Эшпўлатов Мактабгача таълим муассасалари тарбияланувчиларининг жисмоний ривожда янги ахборот технологияларидан фойдаланиш муаммолари ва ечимлари // Фан ва жамият №3, 15 Б.

4. Р.Ю. Мехмонов, С. И. Исмоилов Нанокomпьютеры-инновации в сфере нанотехнологий // Юность и знания-гарантия успеха 2014. Стр. 273-275

5. Ш.Ш.Адинаев Талабаларнинг мустақил таълим фаолиятини ташкил этиш // GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI. 2023. 1 (1), 95 б.

ИНФОРМАЦИОННО-УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ УПРАВЛЕНЦЕВ, КАК ОСНОВА РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ

Абдуллаева Озода Сафибуллаевна – Наманганский инженерно-строительный институт доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, профессор

Абдуллаев Зафарбек Сафибуллаевич – Наманганский государственный университет Старший преподаватель

Енгалычев Марат Исмаилович – Наманганский инженерно-строительный институт соискатель

Аннотация: В статье рассматривается проблема развития информационно-управленческих компетенций при подготовке магистратов в технических высших образовательных учреждениях. В рамках данного исследования, определили структуру информационной компетентности магистров, которые включают следующие компоненты: мотивационно-ценностный; информационно-технологический; коммуникативный; рефлексивный.

Ключевые слова: компетенции, компетентность, мотивационно-ценностный, информационно-технологический, коммуникативный, рефлексивный.

Проблема развития информационно-управленческих компетенций при подготовке магистратов в технических высших образовательных учреждениях требует осмысления, так как от сегодняшнего выпускника требуется умение конструировать механизмы управления, расширения информационного пространства. Процесс развития

Sh.N. Nasirova, Sh.E. Abriyeva ZAMONAVIY TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	239
N. To'ychiyeva, S.X. Rajabov TA'LIMDA MODUL-KREDIT TIZIMI. BU TIZIMNING TARIXI VA KELIB CHIQISH SABABI	241
A.X. Yusupov, Sh.I. Yoqubov TA'LIM MUHITIDA TARMOQ TEXNOLOGIYALARI FANINI O'QITISHNING O'RNI .	243
Sh.E. Kubayev, N.Tuychieva TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI VA AXBOROT RESURSLARDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	246
A.X. Yusupov, P.B. Raxmonkulov TA'LIM TIZIMINI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O'RNI.....	248
J.Q. Berdiyev TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI	250
R.T. Hojjeva THE ROLE OF SOCIAL NETWORKS IN LANGUAGE TEACHING	252
Ye.O. Uralov, R.Navro'zova BOSHLANG'ICH SINIF TABIIY FANLAR DARSLARIDA STEAM TA'LIMIDAN FOYDALANISHDA ZAMONAVIY AXBOROT KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI QOLLANISHI.....	253
X.Sh. Kadirov BO'LAJAK KASB TA'LIMI O'QITUVCHILARIDA AMALIY VA KOGNITIV KOMPETENTSIYALARINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI	255
R.B. Rustamova, G.A. Khojamova PROVIDING KNOWLEDGE TO STUDENTS IN SPECIALIZED EDUCATIONAL INSTITUTIONS THROUGH INTERNATIONAL EDUCATIONAL PROGRAMS	258
Sh.N. Nasirova, N.Yu. Yo'ldosheva KOMPYUTER ANIMATSIYASI IJODIY QOBILİYATLARNI RIVOJLANTIRISH VOSITASI.....	262
O.C. Абдуллаева, З.С. Абдуллаев, М.И. Енгальчев ИНФОРМАЦИОННО-УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ УПРАВЛЕНЦЕВ, КАК ОСНОВА РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ.....	264
Б.Т. Кодиров, М.Б. Раззаков ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ .	267
Ш.О. Тошпулатова, Б.С. Абидханов МЕТОДИКА ПРОВЕДЕНИЯ ЛАБОРАТОРНЫХ ЗАНЯТИЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ТОРСАТ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ЗВЁЗДНОЙ СКОПЛЕНИЯ ПЛЕЯД.....	269